Книга Суддів 9

Авімелех царем 1-6; притча про царя дерев 7-15; притичення її до Авімелеха 16-21; повстання у Сихемі 22-33; Авімелехова звитяга 34-41; руйнування Сихему 42-49; смерть Авімелеха 50-57

1 Авімелех, син Єрувваала, прибув у Сихем до братів матері своєї і мовив до них і до всієї родини дому матері своєї:

2 “Скажіть так, щоб було чути всім господарям Сихему: що, мовляв, краще для вас: чи щоб правили вами 70 чоловік, тобто всі сини Єрувваала, а чи щоб правив вами один? Та пам'ятайте, що я ваша кість і ваше тіло.”

3 Брати його матері сказали все те мешканцям Сихему так, що чули всі, і прихилилося їхнє серце до Авімелеха, бо вони говорили: “Він брат нам.”

4 То й дали вони йому сімдесят шеклів срібла з капища Ваал-Беріта; за них найняв Авімелех пройдисвітів та зухвальців, що пішли за ним.

5 Наскочив він на дім батька свого в Офрі та й повбивав братів своїх, синів Єрувваала, сімдесят чоловік, на одному камені. Один тільки Йотам, найменший син Єрувваала, лишився живим, бо сховався.

6 Зібралися тоді мешканці Сихему й увесь Бет-Мілло та пішли й обрали собі Авімелеха за царя під пам'ятковим дубом, що був біля Сихему.

7 Коли переказано це Йотамові, він вийшов і став на верху гори Герізім і голосно кликнув до них, кажучи: “Слухайте мене, городяни сихемські, щоб і Бог вас слухав!

8 Давно колись пустились дерева в дорогу, щоб помазати царя над собою. І сказали вони до оливки: Царюй над нами!

9 Оливка ж їм відповіла: Чи я ж мою оливу занедбаю, якою шанують Бога і людей, і піду хитатися над деревами?

10 Тоді сказали дерева до смоковниці: Ходи ти, царюй над нами!

11 Смоковниця ж їм відказала: Чи то ж солодощі мої занедбаю та смачний плід мій, і піду хитатися над деревами?

12 Тоді до виноградини дерева сказали: Ходи вже ти, царюй над нами!

13 А й виноградина їм каже: Чи то я могла б та вино моє занедбати, що звеселяє Бога й людей, та піти гойдатися над деревами?

14 Нарешті всі дерева кажуть до тернини: Іди хоч ти, царюй над нами!

15 Тернина ж до дерев відказала: Коли ви справді хочете помазати мене царем над вами, то йдіть у моїм холодку ховайтесь; а як ні, вибухне огонь з тернини та й пожере кедри ливанські.

16 Отож, якщо ви чесно й правдиво вчинили, наставивши царем Авімелеха, і якщо ви гарно

вчинили з Єрувваалом і з його домом, і якщо ви відплатили йому добродійства по заслузі, -
17 за вас бо воював мій батько і покладав свою душу і визволив вас із рук мідіян,
18 ви ж сьогодні постали проти дому батька мого, і синів його, сімдесят чоловік, стяли на однім камені та й поставили Авімелеха, сина його рабині, царем над городянами Сихему, бо він брат вам;
19 якщо сьогодні, кажу, ви чесно й правдиво вчинили з Єрувваалом та з його домом, то тіштеся собі Авімелехом, і нехай він втішається вами.
20 Якщо ж ні, то нехай вибухне вогонь від Авімелеха й пожере городян Сихему й Бет-Мілло, і нехай вибухне вогонь від мешканців Сихему й Бет-Мілло й пожере Авімелеха!”
21 І втік Йотам щоскоріш та, прибувши до Бееру, оселився там далеко від Авімелеха, брата свого.
22 Три роки царював Авімелех над Ізраїлем.
23 Тоді попустив Бог злому духові ввійти між Авімелеха та мешканців сихемських, так що городяни сихемські перестали йому коритися,
24 щоб відомстився злочин супроти сімдесятьох синів Єрувваала й щоб кров їхня впала на Авімелеха, їхнього брата, який повбивав їх, і на мешканців сихемських, які допомогли йому вбити своїх братів.
25 Отож влаштували мешканці сихемські на нього засідку на верхах гір і грабували кожного, хто проходив тудою проз них; і донесено про це Авімелехові.
26 Тим часом Гаал, син Еведа, трапився проходом з братією своєю в Сихемі, й сихемські мешканці звірились на нього.
27 І вийшовши в поле, визбирали виноград свій і видавили вино та й весело забенкетували, а далі ввійшли в капище бога свого та їли й пили і кляли Авімелеха.
28 Ось тут Гаал, син Еведа, й промовив: “Яке право має Авімелех до Сихему, щоб ми йому служили? Чи син Єрувваала та його намісник Зевул не служили колись людям Хамора, пращура Сихема? То чого ж маємо ми йому служити?
29 Коли б так народ цей був під моїми наказами! Я прогнав би Авімелеха й сказав би йому: Досить уже твого володіння, забирайся геть!”
30 Дочувся Зевул, начальник міста, про слова Гаала, сина Еведа, і запалав він гнівом;
31 і послав він посланців до Авімелеха в Аруму, щоб йому сказати: “Прийшов оце Гаал, син Еведа, зо своєю братією в Сихем та й підбурюють проти тебе місто.
32 Тож вирушай цієї ночі, ти й твій люд, що при тобі, та заляж засідкою в полі;
33 завтра ж уранці, як тільки зійде сонце, встанеш хутко й нападеш на місто. Бо він якраз

виходитиме з людьми своїми на тебе, то й зробиш із ним, що і як зможеш.”
34 Устав Авімелех вночі з усіма людьми, що мав при собі, та й засіли вони чотирма загонами проти Сихему.
35 Як же Гаал, син Еведа, вийшов і став при вході в міську браму, Авімелех з людьми, що мав при собі, вискочив із засідки.
36 Побачив Гаал людей та й сказав до Зевула: “Он спускається військо з вершин гір.” А Зевул йому: “То тінь від гір здається тобі людьми.”
37 Озвавсь Гаал удруге та й сказав: “Он таки справді спускається військо з середини країни, й один загін простує дорогою від дуба чародіїв.”
38 Тут Зевул йому й каже: “Де ж вона, твоя губа, що нею ти вихвалявся: Хто він такий, отой Авімелех, щоб ми йому служили? Оце ж і є ті люди, що ти зневажав. Вийди тепер і бийся з ними!”
39 І вирушив Гаал на чолі городян сихемських і став з Авімелехом битися.
40 Та Авімелех розбив його, й він утік від нього; і полягло багато вбитих аж до самої міської брами.
41 Тоді Авімелех повернувся назад у Таруму; Зевул же прогнав Гаала й братію його, так що вони в Сихемі вже більше не жили.
42 На другий день вийшов народ у поле, і донесено про це Авімелехові.
43 Узяв він своїх людей і, розділивши на три загони, засів у полі. Скоро він побачив, що народ виходить з міста, наскочив на них і побив їх.
44 Сам же Авімелех і загін, що був при ньому, кинулись наперед і зайняли становище при вході в міську браму, тим часом, як другі два загони напали на тих, що були в полі, та й повбивали їх.
45 І бив Авімелех на місто увесь той день, завоював його і вибив людей, що були в ньому, саме ж місто зруйнував і засіяв сіллю.
46 Довідавшись, мешканці Сихемської башти кинулись у вземлища під капищем Ел-Беріта.
47 Як же донесено Авімелехові, що мешканці Сихемської башти збились у ній докупи,
48 пішов він з усім людом, що мав при собі, на Цалмон-гору і, вхопивши сокиру, відтяв з дерева гілляку, підняв її, закинув собі на плечі та й сказав народові, що був з ним: “Мерщій, що зробив я, зробіть і ви!”
49 І ввесь народ теж нарубав кожен для себе по гілляці, й вони рушили за Авімелехом, накидали гілляк до вземлищ та й запалили вогонь у ньому так, що мешканці Сихемської башти також загинули, до тисячі душ, чоловіків та жінок.

50 Тоді рушив Авімелех на Тевец, обложив і здобув його.
51 Була ж посеред міста кріпка башта. І повтікали туди всі чоловіки й жінки, усі мешканці міста, замкнулись у ній та й повиходили наверх, на покрівлю башти,
52 Авімелех підійшов до башти, щоб здобувати її, і наблизився до дверей башти, щоб її підпалити.
53 Та одна жінка кинула йому на голову верхній жорновий камінь і провалила череп.
54 Притьмом кликнув він на джуру зброєносця свого, й повелів йому “Добудь меча твого й убий мене щоб не говорили про мене: баба його, мовляв, убила!” Пробив його тоді джура, й він помер.
55 Ізраїльтяни ж, побачивши, що Авімелех помер, розійшлися по своїх домівках.
56 Так відплатив Бог Авімелехові за злочин, що заподіяв батькові своєму, вбивши сімдесятьох братів своїх.
57 І всі злочини сихемців Бог обернув їм на їхню голову, й проклін Йотама, сина Єрувваала, на них здійснився.